

Linakatkuja

Peeter Süda (1883-1920), Mulgi murre, Halliste

Head kolleegid!

“Iseoma“ laulupeo I kontserdil laulame Peeter Süda ainsat säilinud koorilaulu “Linakatkuja”.

See rahvaluule tekstile kirjutatud murdekeelne koorifuuga on eesti kooriklassika pärl, Peeter Süda kompositsioonitehnika kullaprooviga segakoorilaul. Tegemist on töölauluga, millel on kurb, isegi traagiline alatoon, kirjeldades rasket tööd mõisa teoorjuses.

Laulame seda laulu valdavalt natuke raskepärase artikulatsiooni ja kõlaga.

Metronoomi näit võiks olla: veerandnoot = 65 MM.

Laulu alguse fuuga ekspositsioon eeldab kõigi rühmade kvaliteetset unisooni intonatsioonid ja štrihhides. Häälerühmade lisandudes on saatehäältel vaja jälgida rühma dünaamikat, pulsist püsivust ja eriti hoolega tuleb keskenduda saatepartiide kromaatiliste käikude intonatsioonile. Erilist tähelepanu nõuab aldiptiit.

Takt 20: tenoripartiit teema vajab tõesti pisut *marcato* štrihhi, et madalas tessituuris mõjule pääseda.

Takt 26 toob kaasa *diminuendo* ja *ritenuto*.

Takt 27: algav uus löik kõlaga algusega võrreldes pehmemalt ja vaiksemalt.

Takt 33: suur *ritardando* kehtib, aga *fortissimo* ei tohi vihaseks muutuda.

Piu lento- keskendumine tenori soolo rahvaviisile.

Takt 38: takti järel *fermaat* taktijoonel, teeme *tsesuuri*.

Takt 39: liigume taas *a tempos* ja katsume jääda *temposse* ka *marcato* taktides 41 ja 42. Alles taktist 43 aeglustus ja *diminuendo*.

Järgnev 4-taktiline fraas vajab eriti hoolikat intonatsioonist häälestust.

Alates taktist 48 *repriis, stretto*: taas forte-kõlaline teema, soprani ja tenori hääles pikendatud versioonis, kõlaga julgelt ja kindlalt. Naiskoori oktav meeshäälte saateks ei tohi kõlaliselt ja štrihhiliselt laiali ning karakterist välja vajuda.

Taktides 62-63: vajadusel võib tenori soolole mõned II aldid appi võtta.

Enne lõpuosa kindlasti suurem *tsesuur*, et koguda jõudu lõpu-forteks. Laulame *pesante* ja raske kõlaga. Hingame pärast 73. takti, mille lõppu juba natuke tempoliselt laiendan.

Lõputaktid on raskepärased, kuid kõlavad ja mahukad.

See laul on vokaalselt ja intonatsiooniliselt, aga ka vormiliselt nõudlik.
Peeter Süda pärand nõuab head keskendumist ja ettevalmistust.

Harjutame seda laulu südamega. Meie "Iseoma" pidu väärib seda laulu ja laul väärib
"Iseoma" laulupidu.

Jõudu harjutamisel,

Heli Jürgenson